

Asker
kommune

Bærekraftsnettverket – måling og samarbeid

Indikatorer er én måte å få *kunnskap* om hvorvidt vi beveger oss i retning av målene.

Det er lett å fokusere på indikatorer, fordi de er så konkrete, men vi må ikke glemme at indikatorer **bare er én måte å få kunnskap** om hvorvidt vi beveger oss i retning av målene eller ikke.

En **samlet analyse av et bredt sett relevante kunnskapskilder** kan bidra til å gi svar på om vi har nådd målene eller er på vei mot måloppnåelse.

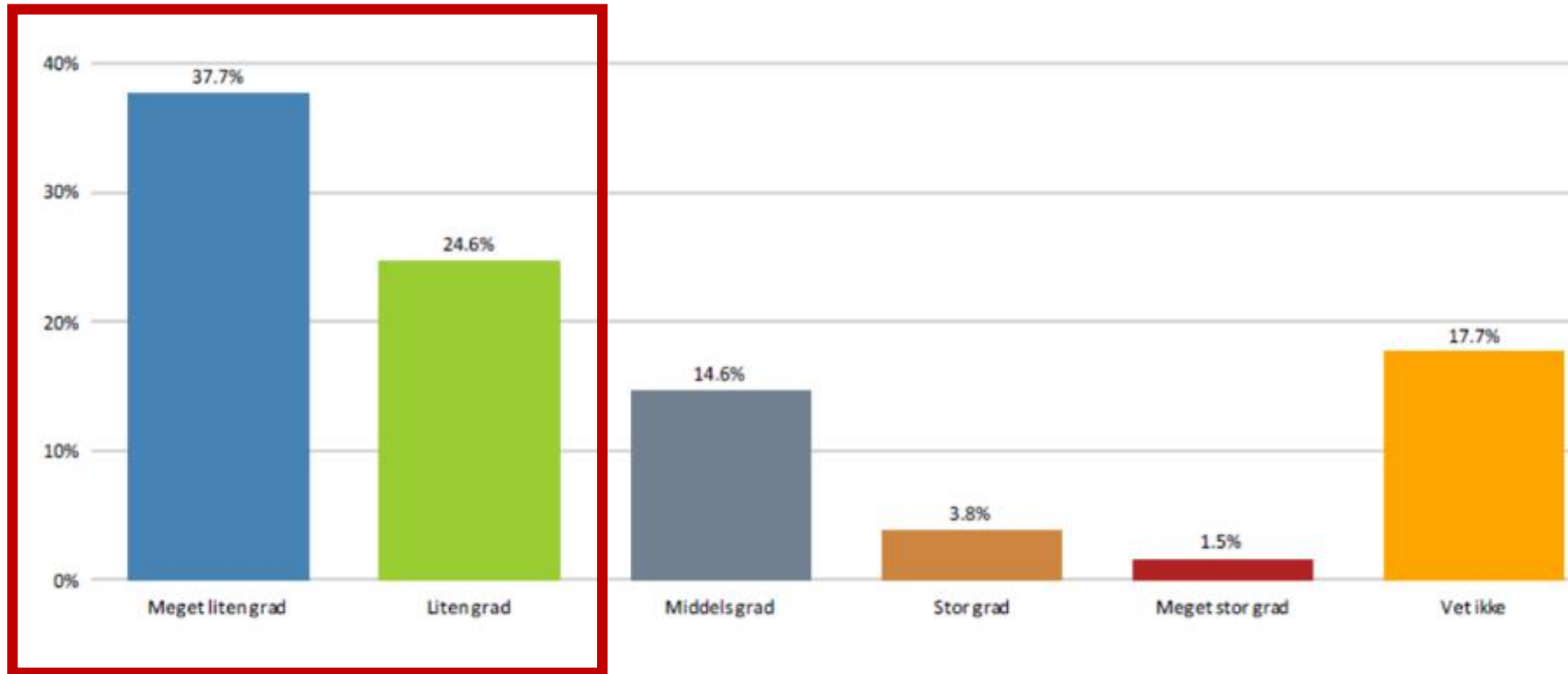
Ferske funn viser forskjeller

«Bruk av indikatorer for å måle status og framgang i arbeidet med implementering av FNs bærekraftsmål er ikke utbredt i kommunene.

Det er stort sett de større kommunene som bruker indikatorer

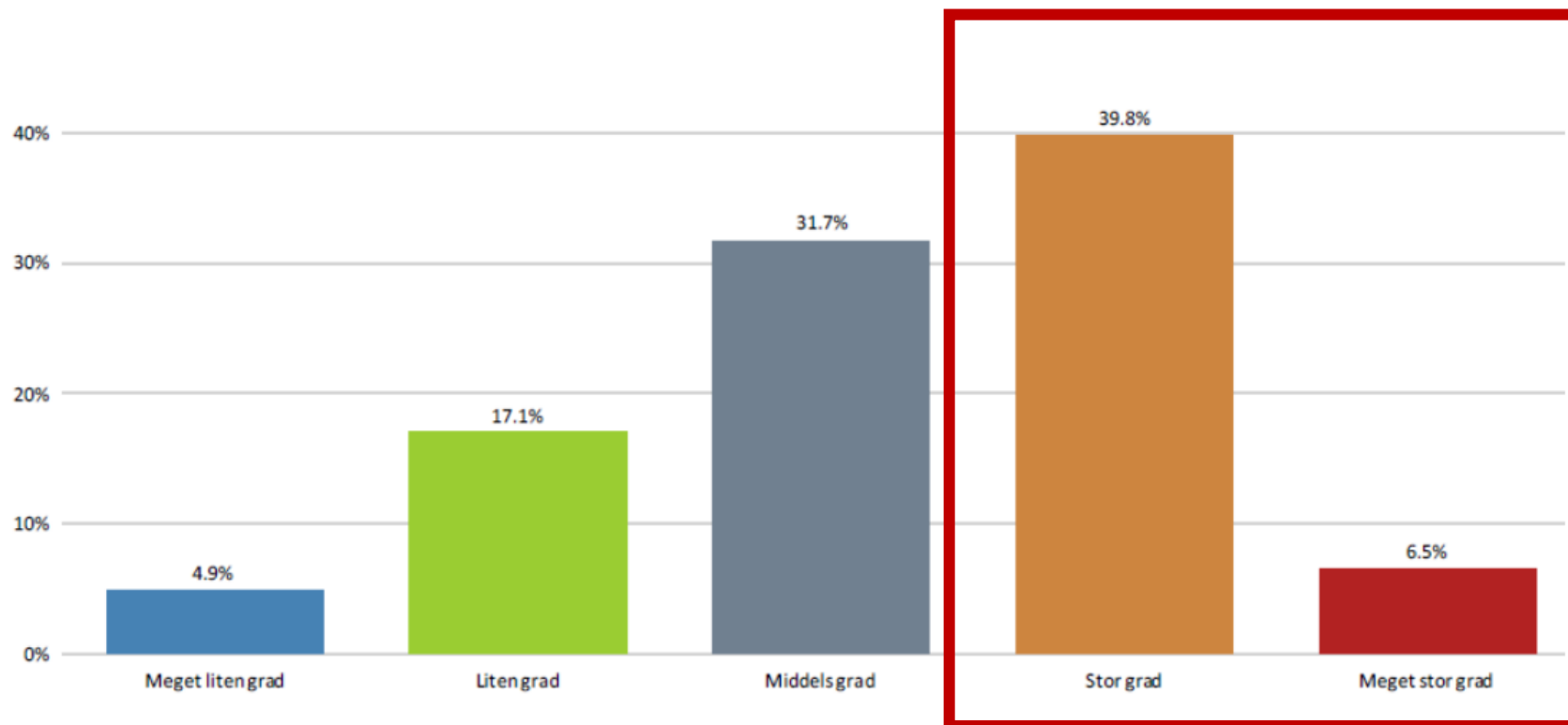

Stor strekk i laget

Figur 26: I hvilken grad bruker kommunen indikatorer for å måle status og framgang i arbeidet med implementering av FNs bærekraftsmål?

MEN «alle» mener det er viktig å måle!

Figur 29: I hvilken grad oppfatter du at bruk av indikatorer er relevant og viktig for implementering av FNs bærekraftsmål i din kommune?

Det er altså mulig å måle bærekraft 😊

- Med flere ulike kunnskapskilder i tillegg til «rene» måleindikatorer
- Gjennom mindre justeringer i eksisterende måter å hente tall på
- Sammen med et tverroffentlig «lag av kunnskapsinnhentere»
- Med god forankring i lokale utfordringsbilder og løsninger

MEN

- Det krever *koordinering, smidighet og godt tverrsektorielt samarbeid*, akkurat slik «Innovasjonsmeldingen» oppfordrer til...

Mer om måleindikatorer

- **Indikatorer** er aktiviteter eller resultater som **faktisk lar seg måle**, og som **indikerer** om vi er på riktig vei mot målet (de gir ikke nødvendigvis eksakte svar).
- Indikatorer brukes for å måle om organisasjonen beveger seg **i retning av** målene den har satt seg.
- I en politisk styrt organisasjon vil indikatorer også være viktige for å angi **konkrete politiske ambisjoner** for de ulike delmålene som er satt.

Indikatorer burde

- Hjelp deg å fokusere på **det Viktige** (*med stor V*)
- Gi deg et **startpunkt** og et **mål**, og vise framgang **underveis**
- **Indikere**, IKKE «Indiktere» (for mye fokus på indikatorer kan føre til feil prioriteringer og bære galt av sted)
- Være «**ærlige**» om hva de viser og hva de ikke viser
- Være **balanserte**

Indikatorer måler ulike ting

- Det er viktig å være tydelig på **hva indikatoren faktisk måler**.
- Det bør være en logisk og relevant sammenheng mellom indikatoren og den effekten vi ønsker å oppnå.

- Hvordan skal vi sortere våre indikatorer?
- Hvilke sammenhenger ser vi mellom innsats og resultat?
- ...

Indikator	Indikatorens «utviklingsfokus» (Hva sier indikatoren mest om?)	Bærekraft ?	Sosialt Miljømessig Økonomisk
		«Smarthet» ?	Hard (Dingser og infrastruktur) Myk (Folk, kompetanse mm)
	Indikatorstype (hva måler indikatoren mest, innsats eller effekt?)	Input Prosess Output Resultat Effekt	
	Tjeneste-sektor (For hvilke(t) tjenesteområde(r) er indikatoren mest gyldig?)	<ul style="list-style-type: none"> Naturlig miljø Bygget miljø Vann og avfall Transport Energi Økonomi Utdanning, kultur, innovasjon og vitenskap Helse, velvære og trygghet/sikkerhet Styring og innbyggerinvolvering IKT 	

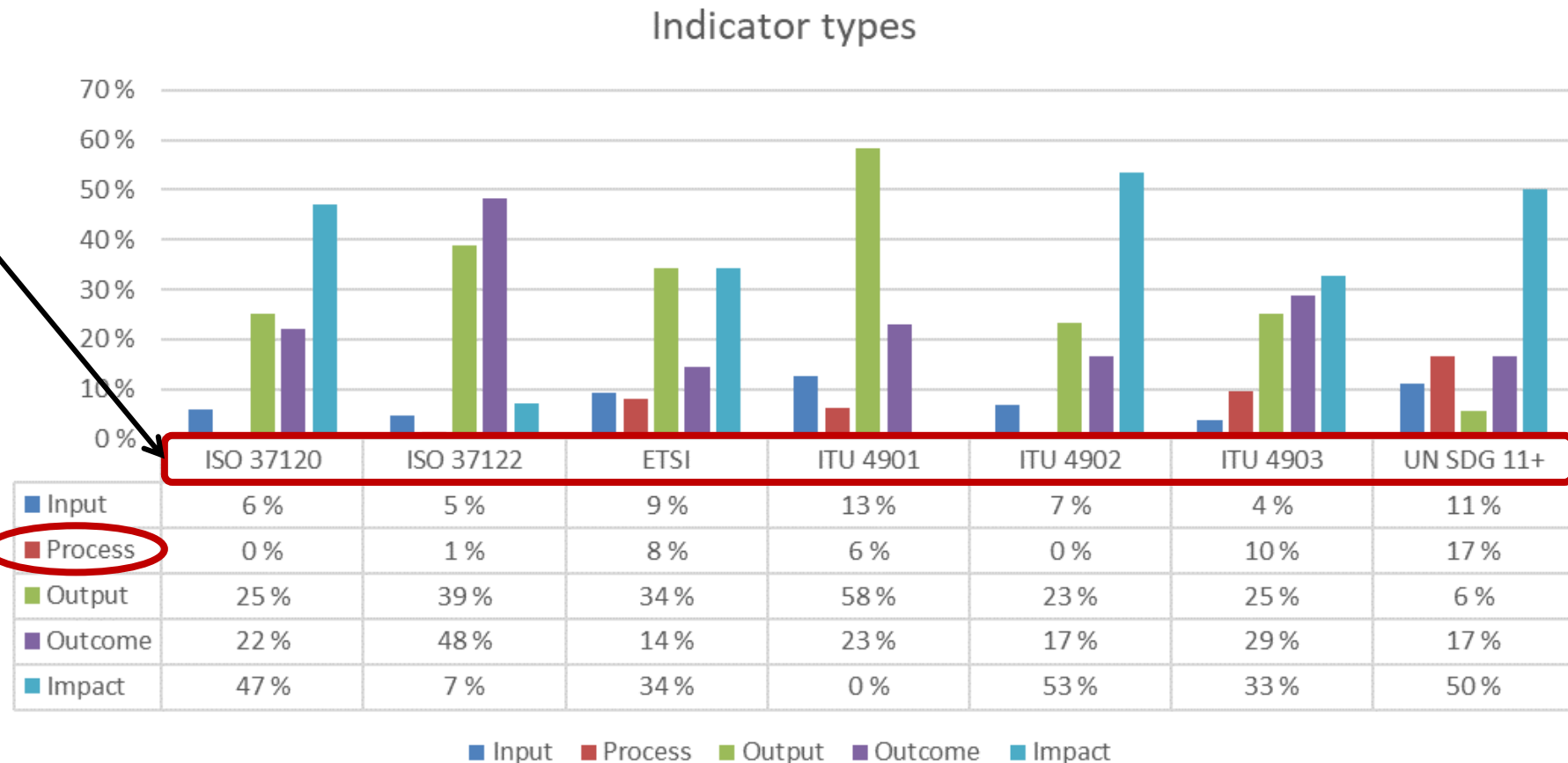
Taksonomier kan gi oss bedre oversikt over hva et indikatorsett faktisk måler og hjelpe oss med å gjøre gode «målevalg»

Her er et eksempel på en taksonomi fra forskere i Finland og Nederland som har «sortert» 7 indikatorsett som måler smart bærekraftig byutvikling.

Sorterer vi, kan vi finne ut hva indikatorsettene egentlig måler:

Her ser du de 7 indikatorsettene som forskerne har «sortert»

Denne grafen (det finnes mange flere) viser f.eks. at disse 7 indikatorsettene i sum måler veldig lite på «Prosess». Da kan vi vurdere å gjøre noe med det...

Mer om noen ulike indikatorsett og indikatorkilder (det finnes flere enn listet opp her...)

«En jungel av muligheter»...

- Det finnes **MANGE** ulike indikatorsett for å måle bærekraft, fra FN, OECD, ISO, EU osv...
- De har **styrker og svakheter**, overlapp og ulikheter, og det er ikke lett å velge «det rette indikatorsettet».
- **KS og SSB samarbeider** om å utforme en **taksonomi** eller «sorteringsmodell» som skal hjelpe til med å navigere «indikatorjungelen».

Vi trenger navigeringshjelp!

- Det mangler en standardisert måte å klassifisere hva indikatorer faktisk måler
- Vi trenger en sorteringsmodell for å vite mer om ulike indikatorsett. Dette kalles gjerne en *taksonomi*, eller «*felles briller*» å se indikatorsettene gjennom.

For å få mer kunnskap om status på regionalt/kommunalt nivå, etablerer KS et FOUprosjektet med **to hovedleveranser fram mot 2.kvartal 2021:**

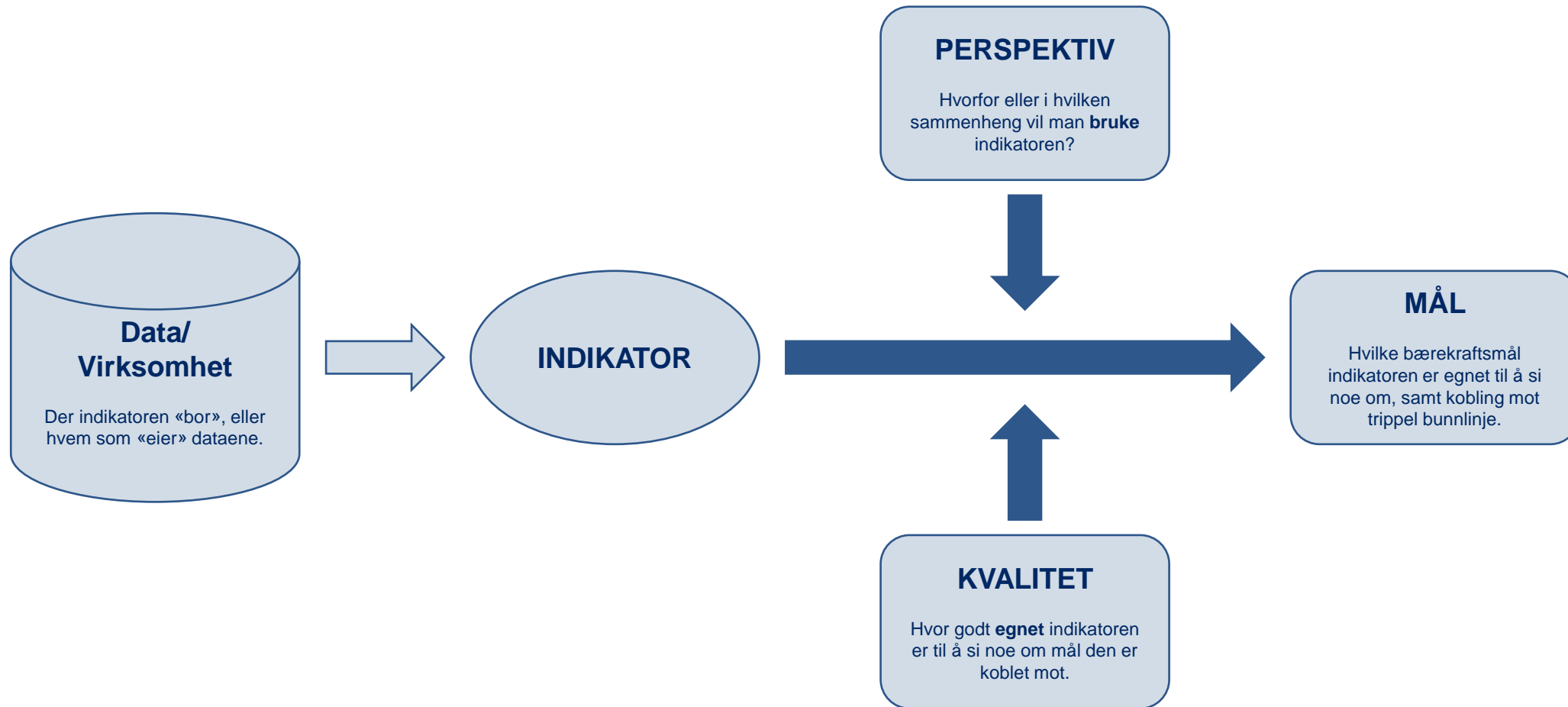
1. Etablere en felles taksonomi for å få oversikt over tilgjengelig indikatorer for å måle bærekraft.
 - *SSB har fått oppdraget.*
 - *NTNU og FN-senteret for bærekraftig samfunnsutvikling (Trondheim) bistår med studenter.*
2. Sortere noen kjente indikatorsett iht taksonomien, som baserer seg på tilgjengelig statistikk.
 - *Bredt samarbeid med en rekke aktører i offentlig og privat sektor, nasjonalt og internasjonalt*

Asker
kommune

Status for arbeidet så langt

Slik ser sorteringsmodellen ut

Slik kan sorteringsmodellen brukes

Her kan vi gjøre **helt lokale sorteringsvalg**, tilpasset våre strategier og selvvalgte utviklingsområder.

Denne sorteringen vil oftere være **ulik fra land til land**.

Denne sorteringen vil være stort sett helt generisk og **lik for de aller fleste land**.

Denne sorteringen er rent statistisk og **lik for alle globalt**.

«Noen gjør det for oss» globalt/nasjonalt

PERSPEKTIV

Hvorfor eller i hvilken sammenheng vil man bruke indikatoren?

- **Strategisk prioritering** (dynamisk, f.eks. innsatsområder i KPs samf.del)

- **Utviklingsområde** (14-delt «tjenesteområdestruktur»)
- **Evalueringsav tiltak** (5-delt: input, prosess, output, brukereffekt, samfunnseffekt)
- **Mangfold og fordeling** (3-delt: Tidsintervall, geografisk nivå, sos.øk.gruppe)

MÅL

Hvilke bærekraftsmål indikatoren er egnet til å si noe om, samt kobling mot trippel bunnlinje.

- **FNs hoved- og delmål** (17 + 169)
- **Trippel bunnlinje** (Økonomisk, sosialt, miljømessig)

KVALITET

Hvor godt egnet er indikatoren til å si noe om mål den er koblet mot.

- **Klasse 1** (5-delt)
- **Klasse 2** (3-delt)
- **Klasse 3** (3-delt)

INDIKATOR

Interessert i å klassifisere bærekraftsrelaterte indikatorer i egen virksomhet?

<https://www.ssb.no/natur-og-miljo/artikler-og-publikasjoner/taksonomi-for-klassifisering-av-indikatorer-til-baerekraftsmalene>

Ta gjerne kontakt med oss!

Anne.romsaas@ks.no

geir.graff@asker.kommune.no